

מסכת ברכות --- פסוקים

<p>תנא היכא קאי דקתני מאימתי ותו מאי שניא דתני בערבית ברישא לתני דשחרית ברישא תנא אקרא קאי דכתיב בשכבך ובקומך (דברים ו, ז) והכי קתני זמן קריאת שמע דשכיבה אימת משעה שהכהנים נכנסין לאכול בתרומתן</p>	<p>ברכות ב:א</p>
<p>ואי בעית אימא יליף מברייתו של עולם דכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד (בראשית א, ה) אי הכי סיפא דקתני בשחר מברך שתים לפניך ואחת לאחריה ובערב מברך שתים לפניך ושתים לאחריה</p>	<p>ברכות ב:א</p>
<p>והא קמשמע לן דכפרה לא מעכבא כדתניא ובה השמש וטהר (ויקרא כב, ז) ביאת שמשו מעכבתו מלאכול בתרומה ואין כפרתו מעכבתו מלאכול בתרומה</p>	<p>ברכות ב:א</p>
<p>אמר רב זריקא אמר רבי אמי אמר רבי יהושע בן לוי כתוב אחד אומר תהלים קיט: טב חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך וכתוב אחד אומר (שם) קדמו עיני אשמורות הא כיצד ארבע משמרות הוי הלילה</p>	<p>ברכות ג:ב</p>
<p>הוה ידע דכתיב שמות יא: ד כחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים מאי כחצות אילימא דאמר ליה קודשא בריך הוא כחצות מי איכא ספיקא קמי שמיא אלא דאמר ליה (למחר) בחצות (כי השתא), ואתא איהו ואמר כחצות</p>	<p>ברכות ג:ב</p>
<p>שמות טו, טז עד יעבור עמך ה' עד יעבור עם זו קנית עד יעבור עם זו קנית זו ביאה שנייה מכאן אמרו חכמים ראויים היו ישראל ליעשות להם נס בימי עזרא כדרך שנעשה להם בימי יהושע בן נון אלא שגרם החטא</p>	<p>ברכות ד:א</p>
<p>אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע מובטח אני בך שאתה משלם שכר טוב לצדיקים לעתיד לבוא אבל איני יודע אם יש לי חלק ביניהם אם לאו שמא יגרום החטא כדר' יעקב בר אידי דר' יעקב בר אידי רמי כתיב (בראשית כח, טו) והנה אנכי עמך ושמרתיו בכל אשר תלך וכתוב (בראשית לב, ח) ויירא יעקב מאד אמר שמא יגרום החטא</p>	<p>ברכות ד:א</p>
<p>דרב אידי מאי קרא (תהלים נז, ט) עורה כבודי עורה הנבל וכונור אעירה שחר רבי זירא אמר משה לעולם הוה ידע ודוד נמי הוה ידע וכיון דדוד הוה ידע כנור למה ליה לאתעורי משנתיה</p>	<p>ברכות ד:א</p>
<p>תהלים פו, ב לדוד שמרה נפשי כי חסיד אני לוי ור' יצחק חד אמר כך אמר דוד לפני הקב"ה רבונו של עולם לא חסיד אני שכל מלכי מזרח ומערב ישנים עד שלש שעות ואני (תהלים קיט, טב) חצות לילה אקום להודות לך</p>	<p>ברכות ד:א</p>
<p>ולא עוד אלא כל מה שאני עושה אני נמלך במפיבשת רבי ואומר לו מפבישת רבי יפה דנתי יפה חייבתי יפה זכיתי יפה טהרתי יפה טמאתי ולו בושתי א"ר יהושע בריה דרב אידי מאי קרא (תהלים קיט, מו) ואדברה בעדותיך נגד מלכים ולא אבוש</p>	<p>ברכות ד:א</p>
<p>ולמה נקרא שמו כלאב שהיה מכלים פני מפבישת בהלכה ועליו אמר שלמה בחכמתו (משלי כג, טו) בני אם חכם לבך ישמח לבי גם אני ואומר (משלי כז, יא) חכם בני ושמח לבי ואשיבה חורפי דבר</p>	<p>ברכות ד:א</p>
<p>ודוד מי קרי לנפשיה חסיד והכתיב (תהלים כז, יג) לולא האמנתי לראות בטוב ה' בארץ חיים ותנא משמיה דרבי יוסי למה נקוד על לולא אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע מובטח אני בך שאתה משלם שכר טוב לצדיקים לעתיד לבוא אבל איני יודע אם יש לי חלק ביניהם אם לאו</p>	<p>ברכות ד:א</p>
<p>א"ר יהושע בן לוי אע"פ שקרא אדם ק"ש בביהכ"נ מצוה לקרותו על מטתו אמר רבי יוסי מאי קרא (תהלים ד, ה) רגזו ואל תחטאו אמרו בלבבכם על משכבכם ודומו סלה</p>	<p>ברכות ד:ב</p>
<p>והא אמר רבי יוחנן בתחלה אומר (תהלים נא, יז) השם שפתי תפתח ולבסוף הוא אומר (תהלים יט, טו) יהיו לרצון אמרי פי</p>	<p>ברכות ד:ב</p>
<p>כל האומר (תהלים קמה, א) תהלה לדוד בכל יום שלש פעמים מובטח לו שהוא בן העולם הבא</p>	<p>ברכות ד:ב</p>
<p>מאי טעמא אילימא משום דאתיא באל"ף ב"ת נימא (תהלים קיט, א) אשרי תמימי דרך דאתיא בתמניא אפין אלא משום דאית ביה (תהלים קמה, טז) פותח את ידך נימא הלל הגדול דכתיב ביה (תהלים קלו, כה) נותן לחם לכל בשר</p>	<p>ברכות ד:ב</p>
<p>אמר רב נחמן בר יצחק אפילו הכי חזר דוד וסמכן ברוח הקדש שנא' (תהלים קמה, יד) סומך ה' לכל הנופלים</p>	<p>ברכות ד:ב</p>
<p>אמר ר"ש בן לקיש לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע שנא' (תהלים ד, ה) רגזו ואל תחטאו אם נצחו מוטב ואם לאו יעסוק בתורה שנאמר אמרו בלבבכם אם נצחו מוטב ואם לאו יקרא קריאת שמע שנאמר על משכבכם אם נצחו מוטב ואם לאו יזכור לו יום המיתה שנאמר ודומו סלה</p>	<p>ברכות ה:א</p>
<p>אמר ליה רבי יוחנן הא אפילו תינוקות של בית רבן יודעין אותו שנאמר (שמות טו, כו) ויאמר אם שמוע תשמע לקול ה' אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך רב חסדא אם רואה אדם שיסורין באין עליו יפשפש במעשיו שנא' (איכה ג, מ) נחפשה דרכינו ונחקורה ונשובה עד השם</p>	<p>ברכות ה:א</p>
<p>פשפש ולא מצא יתלה בבטול תורה שנאמר (תהלים צד, יב) אשרי הגבר אשר תיסרנו יה ומתורתך תלמדנו</p>	<p>ברכות ה:א</p>
<p>ואם תלה ולא מצא בידוע שיסורין של אהבה הם שנאמר (משלי ג, יב) כי את אשר יאהב ה' יוכיח</p>	<p>ברכות ה:א</p>
<p>ואין טוב אלא תורה שנאמר (משלי ד, ב) כי לקח טוב נתתי לכם תורתני אל תעזבו</p>	<p>ברכות ה:א</p>
<p>העולם הבא דכתיב (משלי ו, כג) כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר</p>	<p>ברכות ה:א</p>
<p>אמר אביי אף תלמיד חכם מיבעי ליה למימר חד פסוקא דרחמי כגון (תהלים לא, ו) בידך אפקיד רוחי פדיתה אותי ה' אל אמת</p>	<p>ברכות ה:א</p>
<p>כל הקורא קריאת שמע על מטתו מזיקין בדילין הימנו שנאמר (איוב ה, ז) ובני רשף יגביהו עוף ואין עוף אלא תורה שנאמר (משלי כג, ה) התעייף עיניך בו ואיננו ואין רשף אלא מזיקין שנאמר (דברים לב, כד) מזי רעב ולחומי רשף וקטב מרירי תורה וגמילות חסדים דכתיב (משלי טו, ו) בחסד ואמת יכופר עון</p>	<p>ברכות ה:ב</p>

ברכות ה:ב	גמילות חסדים שנאמר (משלי כא, כא) רודף צדקה וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד
ברכות ה:ב	אמת זו תורה שנאמר (משלי כג, כג) אמת קנה ואל תמכור
ברכות ה:ב	שנים שנכנסו להתפלל וקדם אחד מהם להתפלל ולא המתין את חברו ויצא טורפין לו תפלתו בפניו שנאמר (איוב יח, ד) טורף נפשו באפו הלמענך תעזב ארץ ולא עוד אלא שגורם לשכינה שתסתלק מישראל שנאמר (איוב יח, ד) ויעתק צור ממקומו ואין צור אלא הקב"ה שנאמר (דברים לב, יח) צור ילדך תשי ואם המתין לו מה שכרו
ברכות ז:א	אין תפלה של אדם נשמעת אלא בבית הכנסת שנאמר (מלכים א ת, כח) לשמוע אל הרנה ואל התפלה במקום רנה שם תהא תפלה
ברכות ז:א	מנין שהקב"ה מצוי בבית הכנסת שנאמר (תהלים פב, א) אלהים נצב בעדת אל
ברכות ז:א	ומנין לשלשה שיושבין בדין ששכינה עמהם שנאמר (תהלים פב, א) בקרב אלהים ישפוט
ברכות ז:א	ומנין לשנים שיושבים ועוסקין בתורה ששכינה עמהם שנאמר (מלאכי ג, טז) אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וגו'
ברכות ז:א	ומנין שאפילו אחד שיושב ועוסק בתורה ששכינה עמו שנאמר (שמות כ, כ) בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך
ברכות ז:א	מנין שהקב"ה מניח תפילין שנאמר (ישעיהו סב, ח) נשבע ה' בימינו ובזרוע עוזו בימינו זו תורה שנאמר (דברים לג, ב) מימינו אש דת למו ובזרוע עוזו אלו תפילין שנאמר (תהלים כט, יא) השם עוז לעמו יתן
ברכות ז:א	ומנין שהתפילין עוז הם לישראל דכתי' (דברים כח, י) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך
ברכות ז:א	אמר להם הקב"ה לישראל אתם עשיתוני חטיבה אחת בעולם שנאמר (דברים ו, ד) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד ואני אעשה אתכם חטיבה אחת בעולם שנאמר ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ
ברכות ז:א	מנין לעשרה שמתפללין ששכינה עמהם שנאמר אלהים נצב בעדת אל
ברכות ז:א	ואני אעשה אתכם חטיבה אחת בעולם שנאמר ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ
ברכות ז:ב	לעולם ירוץ אדם לדבר הלכה ואפילו בשבת שנא' (הושע יא, ג) אחרי ה' ילכו כאריה ישאג
ברכות ז:ב	לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה שהרי אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה שנאמר (מלכים א יח, לו) ויהי בעלות המנחה ויגש אליהו הנביא ויאמר וגו'
ברכות ז:ב	ר' יוחנן אמר אף בתפלת ערבית שנאמר (תהלים קמא, ב) תכון תפלתי קטרת לפניך משאת כפי מנחת ערב
ברכות ז:ב	אף תפלת שחרית שנאמר (תהלים ה, ד) השם בקר תשמע קולי בקר אערך לך ואצפה
ברכות ז:ב	בשעה שהקב"ה בא בבית הכנסת ולא מצא בה עשרה מיד הוא כועס שנא' (ישעיהו ג, ב) מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה
ברכות ז:ב	אמר רב הונא כל הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחו עובר בחמשה קולות שנאמר (ירמיהו לג, יא) קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול אומרים הודו את ה' צבאות
ברכות ז:ב	אמר רב הונא כל אדם שיש בו יראת שמים דבריו נשמעין שנאמר (קהלת יב, יג) סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא וגו'
ברכות ז:ב	ואמרי לה רב ביבי לרב נחמן בר יצחק מאי (תהלים יב, ט) כרום זלות לבני אדם אמר ליה אלו דברים שעומדים ברומו של עולם ובני אדם מזלזלין בהן
ברכות ז:ב	אמר רב הונא כל המתפלל אחורי בית הכנסת נקרא רשע שנאמר (תהלים יב, ט) סביב רשעים יתהלכוך
ברכות ז:ב	ואם משמחו מה שכרו אמר רבי יהושע בן לוי זוכה לתורה שנתנה בחמשה קולות שנאמר (שמות יט, טז) ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וענן כבד על ההר וקול שופר וגו' ויהי קול השופר וגו' והאלהים יעננו בקול איני והא כתוב (שמות כ, יד) וכל העם רואים את הקולות אותן קולות דקודם מתן תורה
ברכות ז:א	וא"ר יוחנן משום ר' יוסי מנין שאין מרצין לו לאדם בשעת כעסו דכתיב (שמות לג, יד) פני ילכו והנחותי לך אמר לו הקב"ה למשה המתן לי עד שיעברו פנים של זעם ואניח לך
ברכות ז:א	שהיה יודע לכוין אותה שעה שהקב"ה כועס בה והיינו דאמר להו נביא לישראל (מיכה ו, ה) עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב וגו' מאי (מיכה ו, ה) למען דעת צדקות השם
ברכות ז:א	והיינו דקא"ל בלעם לבלק (במדבר כג, ח) מה אקב לא קבה אל ומה אזעם לא זעם ה' מלמד שכל אותן הימים לא זעם וכמה זעמו רגע וכמה רגע א"ר אבין ואיתימא רבי אבינא רגע כמימריה ומנא לן דרגע רתח שנא' (תהלים לו, ו) כי רגע באפו חיים ברצונו
ברכות ז:א	אמר מר צדיק וטוב לו צדיק בן צדיק ורע לו צדיק בן רשע איני והא כתוב (שמות לד, ז) פקד עון אבות על בנים וכתוב (דברים כד, טז) ובנים לא יומתו על אבות ורמינן קראי אהדדי ומשנינן לא קשיא הא כשאוחזין מעשה אבותיהם בידיהם הא כשאין אוחזין מעשה אבותיהם בידיהם
ברכות ז:א	א"ר יונתן בשכר שלש זכה לשלש בשכר (שמות ג, ו) ויסתר משה פניו זכה לקלסתר פנים בשכר כי ירא זכה (שמות לד, ל) לויראו מגשת אליו בשכר מהביט זכה (במדבר יב, ח) לותמונת ה' יביט: (שמות לג, כג) והסירת את כפי וראית את אחרי
ברכות ז:א	טובה מרדות אחת בלבו של אדם יותר מכמה מלקיות שנא' (הושע ב, ט) ורדפה את מאהביה וגו' ואמרה אלכה ואשובה אל אישי הראשון כי טוב לי אז מעתה

ברכות ז:א	שלושה דברים בקש משה מלפני הקב"ה ונתן לו בקש שתשרה שכונה על ישראל ונתן לו שנאמר (שמות לג, טז) הלא בלכתך עמנו בקש שלא תשרה שכונה על עובדי כוכבים ונתן לו שנאמר (שמות לג, טז) ונפלינו אני ועמך בקש להודיעו דרכיו של הקב"ה ונתן לו שנא' (שמות לג, יג) הודיעני נא את דרכיך
ברכות ז:ב	מותר להתגרות ברשעים בעולם הזה שנאמר (משלי כח, ד) עוזבי תורה יהללו רשע ושומרי תורה יתגרו בהם
ברכות ז:ב	והא כתיב (תהלים לז, א) אל תתחר במרעים אל תקנא בעושי עולה להיות כעושי עולה להיות כמרעים אל תקנא בעושי עולה
ברכות ז:ב	א"ר יוחנן משום ר"ש בן יוחי מיום שברא הקב"ה את העולם לא היה אדם שקראו להקב"ה אדון עד שבא אברהם וקראו אדון שנאמר (בראשית טו, ב) ויאמר אדני (אלהים) במה אדע כי אירשנה מאי דכתי' (ישעיהו א, כח) ועוזבי ה' יכלו זה המניח ס"ת ויוצא
ברכות ז:א	גדול הנהנה מיגיעו יותר מירא שמים דאילו גבי ירא שמים כתיב (תהלים קיב, א) אשרי איש ירא את ה' ואילו גבי נהנה מיגיעו כתיב (תהלים קכח, ב) יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא
ברכות ז:א	מאי דכתיב (תהלים סט, יד) ואני תפלתי לך ה' עת רצון אימתי עת רצון בשעה שהצבור מתפללין ר' יוסי ברבי חנינא אמר מהכא (ישעיהו מט, ח) כה אמר ה' בעת רצון עניתיך ר' אחא ברבי חנינא אמר מהכא (איוב לו, ה) הן אל כביר ולא ימאס
ברכות ז:א	וכתיב (תהלים נה, יט) פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי תניא נמי הכי רבי נתן אומר מנין שאין הקב"ה מואס בתפלתן של רבים שנאמר הן אל כביר ולא ימאס וכתוב פדה בשלום נפשי מקרב לי וגו' אמר הקב"ה כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הצבור מעלה אני עליו כאילו פדאני לי ולבני מבין אומות העולם
ברכות ז:א	אמר רב חסדא מאי דכתי' (תהלים פז, ב) אוהב ה' שערי ציון מכל משכנות יקב אוהב ה' שערים המצויינים בהלכה יותר מבתי כנסיות ומבתי מדרשות
ברכות ז:א	תהלים לב, ו) על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצא אמר ר' חנינא לעת מצא זו אשה שנא' (משלי יח, כב) מצא אשה מצא טוב מאי דכתי' (ישעיהו א, כח) ועוזבי ה' יכלו זה המניח ס"ת ויוצא רבי אבהו נפיק בין גברא לגברא
ברכות ז:ב	ויקרא כג, לב) ועניתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וכי בתשעה מתענין והלא בעשרה מתענין אלא לומר לך כל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו מתענה תשיעי ועשירי
ברכות ז:ב	בשלושה דברים אוהב אני את המדיים כשחותכין את הבשר אין חותכין אלא על גבי השולחן כשנושקין אין נושקין אלא על גב היד וכשיועצין אין יועצין אלא בשדה אמר רב אדא בר אהבה מאי קראה (בראשית לא, ד) וישלח יעקב ויקרא לרחל וללאה השדה אל צאנו
ברכות ז:ב	ישעיהו יג, ג) אני צויתי למקודשי תני רב יוסף אלו הפרסיים המקודשין ומזומנין לגיהנם
ברכות ז:א	א"ר אבא הכל מודים כשנגאלו ישראל ממצרים לא נגאלו אלא בערב שנאמר (דברים טז, א) הוציאך ה' אלהיך ממצרים לילה וכשיצאו לא יצאו אלא ביום שנא' (במדבר לג, ג) ממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה
ברכות ז:ב	ותיקין היו גומרין אותה עם הנץ החמה כדי שישמוך גאולה לתפלה ונמצא מתפלל ביום א"ר זירא מאי קראה (תהלים עב, ה) ייראוך עם שמש ולפני ירח דור דורים
ברכות ז:ב	ק"ג פרשיות אמר דוד ולא אמר הללויה עד שראה במפלתן של רשעים שנאמר (תהלים קד, לה) יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם ברכי נפשי את ה' הללויה
ברכות ז:א	סמוכין מן התורה מנין שנא' (תהלים קיא, ח) סמוכים לעד לעולם עשויים באמת וישר
ברכות ז:א	אמרה ל' ברוריא דביתהו מאי דעתך משום דכתיב (תהלים קד, לה) יתמו חטאים מי כתיב חוטאים חטאים כתיב
ברכות ז:א	מאי דכתיב (משלי לא, כו) פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה כנגד מי אמר שלמה מקרא זה לא אמרו אלא כנגד דוד אביו שדר בחמשה עולמים ואמר שירה דר במעי אמו ואמר שירה שנאמר (תהלים קג, א) ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שם קדשו יצא לאויר העולם ונסתכל בכוכבים ומזלות ואמר שירה שנאמר (תהלים קג, ב) ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו ברכו ה' כל צבאיו
ברכות ז:א	ראה במפלתן של רשעים ואמר שירה שנאמר (תהלים קד, לה) יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם ברכי נפשי את ה' הללויה
ברכות ז:א	נסתכל ביום המיתה ואמר שירה שנאמר (תהלים קד, א) ברכי נפשי את ה' ה' אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת מאי משמע דעל יום המיתה נאמר אמר רבה בר רב שילא מסיפא דעניינא דכתיב (תהלים קד, כט) תסתיר פניך יבהלון תוסף רוחם יגועון
ברכות ז:א	שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם מדת בשר ודם צר צורה על גבי הכותל ואינו יכול להטיל בה רוח ונשמה קרבים ובני מעים והקב"ה אינו כן צר צורה בתוך צורה ומטיל בה רוח ונשמה קרבים ובני מעים והיינו דאמרה חנה (שמואל א ב, ב) אין קדוש כה' כי אין בלתך ואין צור כאלהינו מאי אין צור כאלהינו אין צייר כאלהינו
ברכות ז:א	אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים שנא' (איוב יג, טו) הן יקטלני לו איחל
ברכות ז:ב	מאי דכתיב (ויקרא יט, כו) לא תאכלו על הדם לא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם
ברכות ז:ב	אל יעמוד אדם במקום גבוה ויתפלל אלא במקום נמוך ויתפלל שנא' (תהלים קל, א) ממעמקים קראתיך השם
ברכות ז:ב	בית שמאי אומרים בערב כל אדם יטה ויקרא ובבקר יעמוד שנאמר (דברים ז, ז) ובשכבך ובקומך ובית הלל אומרים כל אדם קורא כדרכו שנאמר ובלכתך בדרך אם כן למה נאמר ובשכבך ובקומך בשעה שבני אדם שוכבים ובשעה שבני אדם עומדים
ברכות ז:ב	א"ר יוסי בר רבי חנינא הוא קדוש ומשרתו אינו קדוש שנא' (מלכים ב ד, כז) ויגש גיחזי להדפה א"ר יוסי בר חנינא שאחזה בהוד יפיה

	ברכות י"ב:	המתפלל צריך שיכוין את רגליו שנא' (יחזקאל א, ז) ורגליהם רגל ישרה
בעל החלומות אומר לו לאדם למחר הוא מת אל ימנע עצמו מן הרחמים שנאמר (קהלת ה, ו) כי ברוב חלומות והבלים ודברים הרבה כי את האלהים ירא	ברכות י"ב:	
ישעיהו לח, ג) זכר נא את אשר התהלכתי לפניך באמת ובלב שלם והטוב בעיניך עשיתי מאי והטוב בעיניך עשיתי א"ר יהודה אמר רב שסמך גאולה לתפלה	ברכות י"ב:	
כל האוכל ושותה ואח"כ מתפלל עליו הכתוב אומר (מלכים א יד, ט) ואותי השלכת אחרי גויך אל תקרי גויך אלא גאיך אמר הקב"ה לאחר שנתגאה זה קבל עליו מלכות שמים	ברכות י"ב:	
בית שמאי אומרים בערב כל אדם יטה ויקרא ובבקר יעמוד שנאמר (דברים ו, ז) ובשכבך ובקומך ובית הלל אומרים כל אדם קורא כדרכו שנאמר ובלכתך בדרך אם כן למה נאמר ובשכבך ובקומך בשעה שבני אדם שוכבים ובשעה שבני אדם עומדים משה תלה בזכות אחרים שנא' (שמות לב, יג) זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך	ברכות י"ב:	
אמר רב אבל חייב בכל המצות האמורות בתורה חוץ מן התפילין שהרי נאמר בהם פאר שנאמר (יחזקאל כד, ז) פארך חבוש עליך	ברכות י"א:	
אין אומרים אהבת עולם אלא אהבה רבה ורבנן אמרי אהבת עולם וכן הוא אומר (ירמיהו לא, ג) ואהבת עולם אהבתיך על כן משכתיך חסד	ברכות י"א:	
כל שלא אמר אמת ויציא שחרית ואמת ואמונה ערבית לא יצא ידי חובתו שנאמר (תהלים צב, ג) להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות	ברכות י"א:	
המתפלל כשהוא כורע בברוך וכשהוא זוקף זוקף בשם אמר שמואל מאי טעמא דרב דכתיב (תהלים קמו, ח) השם זוקף כפופים	ברכות י"א:	
כל שאפשר לו לבקש רחמים על חברו ואינו מבקש נקרא חוטא שנאמר (שמואל א יב, כג) גם אנכי חלילה לי מחטא לה' מחדול להתפלל בעדכם	ברכות י"ב:	
ע"ז מנלן דתניא אחרי לבבכם זו מינות וכן הוא אומר (תהלים יד, א) אמר נבל בלבו אין אלהים	ברכות י"ב:	
אחרי עיניכם זה הרהור עבירה שנאמר (שופטים יד, ג) ויאמר שמשון אל אביו אותה קח לי כי היא ישרה בעיני	ברכות י"ב:	
אתם זונים זה הרהור ע"ז וכן הוא אומר (שופטים ח, לג) ויזנו אחרי הבעלים	ברכות י"ב:	
דברים טז, ג) למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך ימי חייך הימים כל ימי חייך הלילות וחכ"א ימי חייך העוה"ז כל להביא לימות המשיח	ברכות י"ב:	
כל העושה דבר עבירה ומתבייש בו מוחלין לו על כל עונותיו שנאמר (יחזקאל טז, טג) למען תזכרי ובשת ולא יהיה לך עוד פתחון פה מפני כלמתך בכפרי לך לכל אשר עשית	ברכות י"ב:	
חמשה דברים מצות ציצית יציאת מצרים עול מצות ודעת מינים הרהור עבירה והרהור ע"ז בשלמא הני תלת מפרשן עול מצות דכתיב (במדבר טו, לט) וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות השם	ברכות י"ב:	
ואמר רבה בר חנינא סבא משמיה דרב כל השנה כולה אדם מתפלל האל הקדוש מלך אוהב צדקה ומשפט חוץ מעשרה ימים שבין ראש השנה ויום הכפורים שמתפלל המלך הקדוש והמלך המשפט ורבי אלעזר אמר אפילו אמר האל הקדוש יצא שנאמר (ישעיהו ה, טז) ויגבה ה' צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה	ברכות י"ב:	
אלא ישראל עיקר ויעקב טפל לו וכן הוא אומר (ישעיהו מג, יח) אל תזכרו ראשונות וקדמוניות אל תתבוננו אל תזכרו ראשונות זה שעבוד מלכיות וקדמוניות אל תתבוננו זו יציאת מצרים (ישעיהו מג, יט) הנני עושה חדשה עתה תצמח	ברכות י"א:	
כל הקורא לאברהם אברם עובר בעשה שנאמר (בראשית יז, ה) והיה שמך אברהם רבי אלעזר אומר עובר בלאו שנאמר (בראשית יז, ה) ולא יקרא עוד [את] שמך אברם	ברכות י"א:	
אלא מעתה הקורא לשרה שרי הכי נמי התם קודשא בריך הוא אמר לאברהם (בראשית יז, טו) שרי אשתך לא תקרא את שמה שרי כי שרה שמה	ברכות י"א:	
אלא מעתה הקורא ליעקב יעקב ה"נ שאני התם דהדר אהדריה קרא דכתיב (בראשית מו, ב) ויאמר אלהים לישראל במראות הלילה ויאמר יעקב יעקב	ברכות י"א:	
מתיב רבי יוסי בר אבין ואיתימא רבי יוסי בר זבידא (נחמיה ט, ז) אתה הוא ה' האלהים אשר בחרת באברם אמר ליה התם נביא הוא דקא מסדר לשבחיה דרחמנא מאי דהוה מעיקרא	ברכות י"א:	
דברים ו, ו) אשר אנכי מצוך היום על לבבך מכאן אתה למד שכל הפרשה כולה צריכה כוונה	ברכות י"ב:	
דברים יא, יח) ושמעתם את דברי אלה צריכה שתהא שימה כנגד הלב	ברכות י"ב:	
דברים ו, ד) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד עד כאן צריכה כוונת הלב דברי ר"מ	ברכות י"ב:	
כל הנותן שלום לחבירו קודם שיתפלל כאלו עשאו במה שנאמר (ישעיהו ב, כב) חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כי במה נחשב הוא אל תקרי במה אלא במה	ברכות י"ד:	
אסור לו לאדם לעשות חפציו קודם שיתפלל שנאמר (תהלים פה, יד) צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו	ברכות י"ד:	
כל הלן שבעת ימים בלא חלום נקרא רע שנאמר (משלי יט, כג) ושבע ילין בל יפקד רע אל תקרי שבע אלא שבע	ברכות י"ד:	
ירמיהו י, י) והשם אלהים אמת חוזר ואומר אמת או אינו חוזר ואומר אמת א"ר אבהו א"ר יוחנן חוזר ואומר אמת רבה אמר אינו חוזר ואומר אמת	ברכות י"ב:	
כל הנפנה ונוטל ידיו ומניח תפילין וקורא ק"ש ומתפלל מעלה עליו הכתוב כאלו בנה מזבח והקריב עליו קרבן דכתיב (תהלים כו ו): ארחץ בנקיון כפי ואסובבה את מזבחך השם	ברכות י"א:	

מאי טעמא דר' יוסי משום דכתיב שמע השמע לאזנך מה שאתה מוציא מפיק הקורא את שמע צריך שישמיע לאזנו שנאמר (דברים ו, ד) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד אמר רב יוסף מחלוקת בק"ש אבל בשאר מצות דברי הכל לא יצא דכתיב (דברים כז, ט) הסכת ושמע ישראל	ברכות ט:א
א"ר חמא ברבי חנינא כל הקורא ק"ש ומדקדק באותיותיה מצננין לו גיהנם שנאמר (תהלים סח, טו) בפרש שדי מלכים בה תשלג בצלמון אל תקרי בפרש אלא בפרש אל תקרי בצלמון אלא בצלמות אבל חייב בכל מצות האמורות בתורה חוץ מן התפילין שהרי נאמר בהן פאר שנאמר (יחזקאל כד, יז) פארך חבוש עליך	ברכות ט:ב ברכות ט:ב
א"ר אלעזר מאי דכתיב (תהלים סג, ה) כן אברכך בחיי בשמך אשא כפי כן אברכך בחיי זו ק"ש בשמך אשא כפי זו תפלה ואם עושה כן עליו הכתוב אומר (תהלים סג, ו) כמו חלב ודשן תשבוע נפשי ולא עוד אלא שנחל שני עולמים העוה"ז והעולם הבא שנאמר (תהלים סג, ו) ושפתי רננות יהלל פי	ברכות ט:ב
אשרי מי שגדל בתורה ועמלו בתורה ועושה נחת רוח ליוצרו וגדל בשם טוב ונפטר בשם טוב מן העולם ועליו אמר שלמה (קהלת ז, א) טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הולדו	ברכות ז:א
תכלית חכמה תשובה ומעשים טובים שלא היא אדם קורא ושונה ובוטט באביו ובאמו וברבו ובמי שהוא גדול ממנו בחכמה ובמנין שנאמר (תהלים קיא, ז) ראשית חכמה יראת ה' שכל טוב לכל עושיהם לעושים לא נאמר אלא לעושיהם לעושים לשמה ולא לעושים שלא לשמה וכל העושה שלא לשמה נוח לו שלא נברא	ברכות ז:א
לעולם יהא אדם ערום ביראה (משלי טו, א) מענה רך משיב חמה ומרבה שלום עם אחיו ועם קרוביו ועם כל אדם ואפילו עם נכרי בשוק כדי שיהא אהוב למעלה ונחמד למטה ויהא מקובל על הבריות אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי שלא הקדימו אדם שלום מעולם ואפילו נכרי בשוק	ברכות ז:א
העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה ולא פריה ורביה ולא משא ומתן ולא קנאה ולא שנאה ולא תחרות אלא צדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה שנאמר (שמות כד, יא) ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו גדולה הבטחה שהבטיחן הקב"ה לנשים יותר מן האנשים שנא' (ישעיהו לב, ט) נשים שאננות קומנה שמענה קולי בנות בוטחות האזנה אמרתי	ברכות ז:א ברכות ז:א
תהלים קמד, יד) אלופינו מסובלים וגו' אלופינו מסובלים רב ושמואל ואמרי לה רבי יוחנן ור' אלעזר חד אמר אלופינו בתורה ומסובלים במצות וחד אמר אלופינו בתורה ובמצות ומסובלים ביסורים	ברכות ז:א
לא יהלך אדם בבית הקברות ותפילין בראשו וספר תורה בזרועו וקורא ואם עושה כן עובר משום (משלי יז, ה) לועג לרש חרף עושהו	ברכות י:א
כל הרואה המת ואינו מלוהו עובר משום לועג לרש חרף עושהו ואם הלוהו מה שכרו אמר רב אסי עליו הכתוב אומר (משלי יט, יז) מלוה ה' חונן דל (משלי יד, לא) ומכבדו חונן אביון	ברכות י:א
קהלת ט, ה) כי החיים יודעים שימותו אלו צדיקים שבמיתתן נקראו חיים	ברכות י:א
רב אשי אמר כיון שמוטל עליו לקוברו כמוטל לפניו דמי שנאמר (בראשית כג, ג) ויקם אברהם מעל פני מתו ונאמר ואקברה מתי מלפני כל זמן שמוטל עליו לקוברו כמוטל לפניו דמי	ברכות י:א
והמתים אינם יודעים מאומה אלו רשעים שבחיייהן קרויין מתים שנאמר (יחזקאל כא, ל) ואתה חלל רשע נשיא ישראל	ברכות י:ב
מנין למתים שמספרים זה עם זה שנאמר (דברים לד, ד) ויאמר ה' אליו זאת הארץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב לאמר מאי לאמר אמר הקדוש ברוך הוא למשה לך אמור להם לאברהם ליצחק וליעקב שבועה שנשבעתי לכם כבר קיימתיה לבניכם כל המספר אחר ממתן של תלמידי חכמים נופל בגיהנם שנא' (תהלים קכה, ה) והמטים עקלקלותם יוליכם ה' את פועלי האון שלום על ישראל אפילו בשעה ששלום על ישראל יוליכם ה' את פועלי האון	ברכות י:ב ברכות י:א
מאי היא דתנן שלח לו שמעון בן שטח לחוני המעגל צריך אתה להתנדות ואלמלא חוני אתה גוזרני עליך נדוי אבל מה אעשה שאתה מתחטא לפני המקום ועושה לך רצונך כבן שמתחטא לפני אביו ועושה לו רצונו ועליך הכתוב אומר (משלי כג, כה) ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך	ברכות י:א
לעולם אל יפתח אדם פיו לשטן ואמר רב יוסף מאי קראה שנאמר (ישעיהו א, ט) כמעט כסדום היינו	ברכות י:א
המוצא כלאים בבגדו פושטן אפי' בשוק מ"ט (משלי כא, ל) אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד השם	ברכות י:ב
ת"ש (דברים כב, א) והתעלמת מהם פעמים שאתה מתעלם מהם ופעמים שאין אתה מתעלם מהם הא כיצד אם היה כהן והיא בבית הקברות או היה זקן ואינה לפי כבודו או שהיתה מלאכתו מרובה משל חברו לכך נאמר והתעלמת אמאי לימא אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה' שאני התם דכתיב והתעלמת מהם	ברכות י:ב
ת"ש (במדבר ו, ז) ולאחותו מה תלמוד לומר הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת יכול יחזור ויטמא אמרת לא יטמא יכול כשם שאינו מטמא להם כך אינו מטמא למת מצוה ת"ל ולאחותו לאחותו הוא דאינו מטמא אבל מטמא הוא למת מצוה	ברכות י:ב
אנא מזרעא דיוסף קא אתינא דלא שלטא ביה עינא בישא דכתיב (בראשית מט, כב) בן פורת יוסף בן פורת עלי עין	ברכות כ:א
רבי יוסי ברבי חנינא אמר מהכא (בראשית מח, טז) וידגו לרוב בקרב הארץ מה דגים שבים מים מכסין עליהם ואין עין הרע שולטת בהם אף זרעו של יוסף אין עין הרע שולטת בהם	ברכות כ:א
וחייבין בתפלה דרחמי ניהו מהו דתימא הואיל וכתוב בה (תהלים נה, יח) ערב ובקר וצהרים כמצות עשה שהזמן גרמא דמי קמ"ל	ברכות כ:ב
ובברכת המזון: פשיטא מהו דתימא הואיל וכתוב (שמות טז, ח) בת ה' לכם בערב בשר לאכל ולחם בבקר לשבע כמצות עשה שהזמן גרמא דמי קמ"ל	ברכות כ:ב
אמר רבא אמר קרא (שמות כ, ז) זכור (דברים ה, יא) ושמור כל שישנו בשמירה ישנו בזכירה והני נשי הואיל ואיתנהו בשמירה איתנהו בזכירה	ברכות כ:ב

<p>אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבש"ע כתוב בתורתך (דברים י, יז) אשר לא ישא פנים ולא יקח שחד והלא אתה נושא פנים לישראל דכתיב (במדבר ו, כו) ישא ה' פניו אליך</p>	ברכות כ:ב
<p>אמר להם וכי לא אשא פנים לישראל שכתבתי להם בתורה (דברים ה, י) ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך והם מדקדקים [על] עצמם עד כזית ועד כביצה</p>	ברכות כ:ב
<p>אמר רב יהודה מנין לברכת המזון לאחריה מן התורה שנאמר (דברים ה, י) ואכלת ושבעת וברכת</p>	ברכות כא:א
<p>מנין לברכת התורה לפנייה מן התורה שנאמר (דברים לב, ג) כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלהינו</p>	ברכות כא:א
<p>דתניא רבי אליעזר אומר נושא אדם אנוסת אביו ומפותת אביו אנוסת בנו ומפותת בנו ר' יהודה אוסר באנוסת אביו ובמפותת אביו ואמר רב גידל אמר רב מאי טעמא דר' יהודה דכתיב (דברים כג, א) לא יקח איש את אשת אביו ולא יגלה (את) כנף אביו כנף שראה אביו לא יגלה</p>	ברכות כא:ב
<p>אמר ליה בני פתח פיך ויאירו דבריך שאין דברי תורה מקבלין טומאה שנאמר (ירמיהו כג, כט) הלא כה דברי כאש נאם ה' מה אש אינו מקבל טומאה אף דברי תורה אינן מקבלין טומאה</p>	ברכות כב:א
<p>ראשית הגז אינו נוהג אלא בארץ כרבי יאשיה בכלאים כדכתיב (דברים כב, ט) כרמך לא תזרע כלאים</p>	ברכות כב:א
<p>היה מתפלל ומצא צואה במקומו אמר רבה אע"פ שחטא תפלתו תפלה מתקיף ליה רבא והא (משלי כא, כז) זבח רשעים תועבה אלא אמר רבא הואיל וחטא אע"פ שהתפלל תפלתו תועבה</p>	ברכות כב:ב
<p>הנצרך לנקביו הרי זה לא יתפלל משום שנאמר (עמוס ד, יב) הכון לקראת אלהיך ישראל</p>	ברכות כג:א
<p>אמר רבי יונתן מ"ד (קהלת ד, יז) שמור רגלך כאשר תלך אל בית האלהים שמור עצמך שלא תחטא ואם תחטא הבא קרבן לפני</p>	ברכות כג:א
<p>אמר שמואל קול באשה ערוה שנא' (שיר השירים ב, יד) כי קולך ערב ומראך נאוה</p>	ברכות כד:א
<p>אמר רב ששת שער באשה ערוה שנא' (שיר השירים ד, א) שערך כעדר העזים</p>	ברכות כד:א
<p>כל העולה מבבל לא"י עובר בעשה שנאמר (ירמיהו כז, כב) בבלה יובאו ושמה יהיו עד יום פקדי אותם נאם השם</p>	ברכות כד:ב
<p>מהלך במבואות המטונפות לא יקרא ק"ש ולא עוד אלא שאם היה קורא ובא פוסק לא פסק מאי אמר ר' מיאשה בר בריה דריב"ל עליו הכתוב אומר (יחזקאל כ, כה) וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם</p>	ברכות כד:ב
<p>ר' אסי אמר (ישעיהו ה, יח) הוי מושכי העון בחבלי השוא רב אדא בר אהבה אמר מהכא (במדבר טו, לא) כי דבר ה' בזה ואם פסק מה שכרו אמר ר' אבהו עליו הכתוב אומר (דברים לב, מז) ובדבר הזה תאריכו ימים</p>	ברכות כד:ב
<p>אתמר צואה על בשרו או ידו מונחת בבית הכסא רב הונא אמר מותר לקרות ק"ש רב חסדא אמר אסור לקרות ק"ש אמר רבא : מ"ט דרב הונא דכתיב (תהלים קנ, ו) כל הנשמה תהלל יה ורב חסדא אמר אסור לקרות ק"ש מ"ט דרב חסדא דכתיב (תהלים לה, ז) כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך</p>	ברכות כה:א
<p>אמר אביי מנא אמינא לה דתנן הטמא עומד תחת האילן והטהור עובר טמא טהור עומד תחת האילן וטמא עובר טהור ואם עמד טמא וכן באבן המנוגעת ורבא אמר לך התם בקביעותא תליא מילתא דכתיב (ויקרא יג, מו) בדד ישב מחוץ למחנה מושבו הכא (דברים כג, טו) והיה מחניך קדוש אמר רחמנא והא ליכא</p>	ברכות כה:א
<p>וכדדבי יונתן דר' יונתן רמי כתיב (דברים כג, יג) ויד תהיה לך מחוץ למחנה ויצאת שמה חוץ וכתב (דברים כג, יד) ויתד תהיה לך וגו' וכסית את צאתך הא כיצד כאן בגדולים כאן בקטנים</p>	ברכות כה:א
<p>אמר רבא צואה בעששית מותר לקרות ק"ש כנגדה ערוה בעששית אסור לקרות ק"ש כנגדה צואה בעששית מותר לקרות ק"ש כנגדה דצואה בכסוי תליא מילתא והא מיכסיא ערוה בעששית אסור לקרות ק"ש כנגדה (דברים כג, טו) ולא יראה בך ערות דבר עכו"ם ערום אסור לקרות ק"ש כנגדו מאי איריא עכו"ם אפילו ישראל נמי ישראל פשיטא ליה דאסור אלא עכו"ם אצטריכא ליה מהו דתימא הואיל וכתב בהו (יחזקאל כג, ט) אשר בשר חמורים בשרם אימא כחמור בעלמא הוא קמ"ל דאינהו נמי איקרו ערוה דכתיב (בראשית ט, כג) וערות אביהם לא ראו</p>	ברכות כה:ב
<p>טעה ולא התפלל ערבית מתפלל שחרית ב' משום דחד יומא הוא דכתיב (בראשית א, ה) ויהי ערב ויהי בקר יום אחד</p>	ברכות כו:א
<p>מיתיבי (קהלת א, טו) מעות לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות מעות לא יוכל לתקון זה שבטל ק"ש של ערבית וק"ש של שחרית או תפלה של ערבית או תפלה של שחרית וחסרון לא יוכל להמנות זה שנמנו חבריו לדבר מצוה ולא נמנה עמהם</p>	ברכות כו:א
<p>אברהם תקן תפלת שחרית שנא' (בראשית יט, כז) וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם ואין עמידה אלא תפלה שנאמר (תהלים קו, ז) ויעמד פינחס ויפלל</p>	ברכות כו:ב
<p>יצחק תקן תפלת מנחה שנאמר (בראשית כד, טג) ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב ואין שיחה אלא תפלה שנאמר (תהלים קב, א) תפלה לעני כי יעטף ולפני ה' ישפוך שיחו</p>	ברכות כו:ב
<p>תפלת ערבית שנאמר (בראשית כח, יא) ויפגע במקום וילן שם ואין פגיעה אלא תפלה שנאמר (ירמיהו ז, טז) ואתה אל תתפלל בעד העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה ואל תפגע בי</p>	ברכות כו:ב
<p>ועל תמיד של שחר שקרב בארבע שעות:מאן תנא להא דתנן (שמות טז, כא) וחם השמש ונמס בארבע שעות אתה אומר בארבע שעות או אינו אלא בשש שעות כשהוא אומר (בראשית יח, א) כחום היום הרי שש שעות</p>	ברכות כז:א
<p>א"ל ר' יהושע מותר אתה לבא בקהל א"ל ר"ג והלא כבר נאמר (דברי הימים ב, כג, יט) לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' א"ל ר' יהושע וכי עמוני ומואב במקומן הן יושבין כבר עלה שנחריב מלך אשור ובלבל את כל האומות שנאמר (ישעיהו נ, יג) ואסיר גבולות עמים ועתידותיהם שוסתי ואוריד כאביר יושבים וכל דפריש מרובא פריש</p>	ברכות כח:א
<p>אמר לו ר"ג והלא כבר נאמר (ירמיהו מט, ו) ואחרי כן אשיב את שבות בני עמון נאם ה' וכבר שבו אמר לו ר' יהושע והלא כבר נאמר (עמוס ט, יד) ושבתי את שבות עמי ישראל ועדיין לא שבו מיד התיירוהו לבא בקהל</p>	ברכות כח:א

אריב"ל כל המתפלל תפלה של מוספין לאחר שבע שעות לר' יהודה עליו הכתוב אומר (צפניה ג, יח) נוגי ממועד אספתי ממך היו	ברכות כח:א
א"ר אלעזר כל המתפלל תפלה של שחרית לאחר ארבע שעות לר' יהודה עליו הכתוב אומר נוגי ממועד אספתי ממך היו מאי משמע דהאי נוגי לישנא דצערא הוא דכתיב (תהלים קיט, כח) דלפה נפשי מתוגה רב נחמן בר יצחק אמר מהכא (איכה א, ד) בתולותיה נוגות והיא מר לה	ברכות כח:א
א"ר יוחנן מצוה להתפלל עם דמדומי חמה וא"ר זירא מאי קראה (תהלים עב, ה) ייראוך עם שמש ולפני ירח דור דורים	ברכות טב:ב
ר' אבינא מאי קראה (שיר השירים ד, ד) כמגדל דויד צוארך בנוי לתלפיות תל שכל פיות פונים בו	ברכות לא:א
כמה ישהה בין תפלה לתפלה רב הונא ור"ח חד אמר כדי שתתחונן דעתו עליו וחד אמר כדי שתתחולל דעתו עליו מאן דאמר כדי שתתחונן דעתו עליו דכתיב (דברים ג, כג) ואתחנן אל ה' ומ"ד כדי שתתחולל דעתו עליו דכתיב (שמות לב, יא) ויחל משה	ברכות לב:ב
אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין כדי שיכוונו לבם לאביהם שבשמים אפי' המלך שואל בשלומו לא ישיבנו ואפי' נחש כרוך על עקבו לא יפסיק גמ' מנא ה"מ א"ר אלעזר דאמר קרא (שמואל א א, י) והיא מרת נפש ממאי דילמא חנה שאני דהות מרירא לבא טובא אלא א"ר יוסי בר' חנינא מהכא (תהלים ה, ח) ואני ברב	ברכות לב:ב
חסדך אבא ביתך אשתחווה אל היכל קדשך ביראתך	
אמר ר' יהושע בן לוי מהכא (תהלים כט, ב) השתחוו לה' בהדרת קדש אל תקרי בהדרת אלא בחרדת	ברכות לב:ב
א"ר נחמן בר יצחק מהכא (תהלים ב, יא) עבדו את ה' ביראה וגילו ברעדה מאי וגילו ברעדה א"ר אדא בר מתנא אמר רבה במקום גילה שם תהא רעדה	ברכות לב:ב
א"ר יוחנן משום רשב"י אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעולם הזה שנאמר (תהלים קכו, ב) אז ימלא שחוק פינו ולשונונו רנה אימתי בזמן שיאמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם אלה	ברכות לא:א
המתפלל צריך שיכוין את לבו לשמים אבא שאל אומר סימן לדבר (תהלים י, יז) תכין לבם תקשיב אזנך	ברכות לא:א
יכול ישמיע קולו בתפלתו כבר מפורש על ידי חנה שנאמר (שמואל א א, יג) וקולה לא ישמע	ברכות לא:א
יכול ישאל אדם צרכיו ואח"כ יתפלל כבר מפורש על ידי שלמה שנאמר (מלכים א ח, כח) לשמוע אל הרנה ואל התפלה רנה זו תפלה תפלה זו בקשה	ברכות לא:א
אמר רב המנונא כמה הלכתא גברותא איכא למשמע מהני קראי דחנה (שמואל א א, יג) וחנה היא מדברת על לבה מכאן למתפלל צריך שיכוין לבו רק שפתייה נעות מכאן למתפלל שיחתוך בשפתיו וקולה לא ישמע מכאן שאסור להגביה קולו בתפלתו ויחשבה עלי לשכורה מכאן ששכור אסור להתפלל	ברכות לא:א
מאי דכתיב (ירמיהו ב, ו) בארץ אשר לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם וכי מאחר דלא עבר היאך ישב אלא לומר לך כל ארץ שגזר עליה אדם הראשון לישוב נתישבה וכל ארץ שלא גזר עליה אדם הראשון לישוב לא נתישבה	ברכות לא:א
אמרה חנה לפני הקב"ה רבש"ע אם ראה מוטב ואם לאו תראה אלך ואסתתר בפני אלקנה בעלי וכיון דמסתתרנא משקו לי מי סוטה ואי אתה עושה תורתך פלסתר שנאמר (במדבר ה, כח) ונקתה ונזרעה זרע	ברכות לא:ב
ונתתה לאמתך זרע אנשים מאי זרע אנשים אמר רב גברא בגוברין ושמואל אמר זרע שמושח שני אנשים ומאן אינון שאלו ודוד ורבי יוחנן אמר זרע ששקול כשני אנשים ומאן אינון משה ואהרן שנאמר (תהלים צט, ו) משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו	ברכות לא:ב
ואמר רבי אלעזר אליהו הטיח דברים כלפי מעלה שנאמר (מלכים א יח, לז) ואתה הסבות את לבם אחורנית א"ר שמואל בר רבי יצחק מנין שחזר הקב"ה והודה לו לאלהיה	ברכות לא:ב
אני האשה הנצבת עמכה בזה אמר ריב"ל מכאן שאסור לישיב בתוך ארבע אמות של תפלה	ברכות לא:ב
ואמר רבי אלעזר אליהו הטיח דברים כלפי מעלה שנאמר (מלכים א יח, לז) ואתה הסבות את לבם אחורנית	ברכות לא:ב
שמות לב, יג) זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך אשר נשבעת להם בך מאי בך אמר רבי אלעזר אמר משה לפני הקדוש ב"ה רבונו של עולם אלמלא נשבעת להם בשמים ובארץ הייתי אומר כשם ששמים וארץ בטלים כך שבועתך בטלה ועכשיו שנשבעת להם בשמך הגדול מה שמך הגדול חי וקיים לעולם ולעולמי עולמים כך שבועתך קיימת לעולם ולעולמי עולמים	ברכות לב:א
שמות לב, ז) וידבר ה' אל משה לך רד מאי לך רד אמר רבי אלעזר אמר לו הקדוש ב"ה למשה משה רד מגדולתך כלום נתתי לך גדולה אלא שבבילי ישראל ועכשיו ישראל חטאו אתה למה לי מיד תשש כחו של משה ולא היה לו כח לדבר וכיון שאמר (דברים ט, יד) הרף ממני ואשמידם אמר משה דבר זה תלוי בי מיד עמד ונתחזק בתפלה ובקש רחמים	ברכות לב:א
במדבר יד, כא) ואולם חי אני אמר רבא אמר רב יצחק מלמד שאמר לו הקדוש ב"ה למשה משה החייתיני בדבריך	ברכות לב:א
לעולם יסדר אדם שבחו של הקב"ה ואחר כך יתפלל מנלן ממש דכתיב (דברים ג, כג) ואתחנן אל ה' בעת ההיא וכתיב ה' אלהים אתה החלות להראות את עבדך את גדלך ואת ירך החזקה אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכגבורותיך וכתיב בתריה אעברה נא ואראה את הארץ הטובה	ברכות לב:א
אמר רבי חמא ברבי חנינא אלמלא שלש מקראות הללו נתמוטטו רגליהם של שונאי ישראל חד דכתיב ואשר הרעותי וחד דכתיב (ירמיהו יח, ו) הנה כחומר ביד היוצר כן אתם בידי בית ישראל וחד דכתיב (יחזקאל לו, כו) והסירותי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר רב פפא אמר מהכא (יחזקאל לו, כז) ואת רוחי אתן בקרבכם ועשיתי את אשר בחקי תלכו ואמר רבי אלעזר משה הטיח דברים כלפי מעלה שנאמר (במדבר יא, ב) ויתפלל משה אל ה' אל תקרי אל ה' אלא על ה' שכן דבי רבי אלעזר בן יעקב קורין לאלפין עיינין ולעיינין אלפין	ברכות לב:א
גדולה תפלה יותר ממעשים טובים שאין לך גדול במעשים טובים יותר ממשה רבינו אעפ"כ לא נענה אלא בתפלה שנאמר (דברים ג, כו) אל תוסף דבר אלי וסמך ליה עלה ראש הפסגה	ברכות לב:ב
גדולה תפלה יותר מן הקרבנות שנא' (ישעיהו א, יא) למה לי רוב זבחיכם וכתיב ובפרשכם כפיכם	ברכות לב:ב

א"ר יוחנן כל כהן שהרג את הנפש לא ישא את כפיו שנא' (ישעיהו א, טו) ידיכם דמים מלאו	ברכות לב:ב
מיום שחרב בית המקדש ננעלו שערי תפלה שנאמר (איכה ג, ח) גם כי אזעק ואשוע שתם תפלתי	ברכות לב:ב
ואע"פ ששערי תפלה ננעלו שערי דמעה לא ננעלו שנאמר (תהלים לט, יג) שמעה תפלתי ה' ושועתי האזינה אל תחרש	ברכות לב:ב
רבא לא גזר תעניתא ביומא דעיבא משום שנא' (איכה ג, מד) סכותה בענן לך מעבור תפלה	ברכות לב:ב
אלעזר מיום שחרב בית המקדש נפסקה חומת ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים שנא' (יחזקאל ד, ג) ואתה קח לך מחבת ברזל ונתתה אותה קיר ברזל בינך ובין העיר	ברכות לב:ב
אם ראה אדם שהתפלל ולא נענה יחזור ויתפלל שנאמר (תהלים כז, יד) קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה אל השם	ברכות לב:ב
ואמר ר' יהושע ב"ל המתפלל צריך לשהות שעה אחת אחר תפלתו שנא' (תהלים קמ, יד) אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך	ברכות לב:ב
מעשה בחסיד אחד שהיה מתפלל בדרך בא שר אחד ונתן לו שלום ולא החזיר לו עד שסיים תפלתו לאחר שסיים תפלתו א"ל ריקא והלא כתוב בתורתכם (דברים ד, ט) רק השמר לך ושמור נפשך וכתוב (דברים ד, טו) ונשמרתם מאד לנפשותיכם	ברכות לב:ב
ואמרי לה ר' יוחנן ור"ל דאמרי תרוייהו כל המברך ברכה שאינה צריכה עובר משום (שמות כ, ו) לא תשא אלא אימא הכי אם הבדיל בזו ולא הבדיל בזו ינוחו לו ברכות על ראשו	ברכות לג:א
וכל מי שאין בו דעה אסור לרחם עליו שנאמר (ישעיהו כז, יא) כי לא עם בינות הוא על כן לא ירחמנו עושהו	ברכות לג:א
ואמר רבי חנינא הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים שנאמר (דברים י, יב) ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה	ברכות לג:ב
היא והא"ר חנינא משום ר' שמעון בן יוחי אין לו להקב"ה בבית גנזיו אלא אוצר של יראת שמים שנאמר (ישעיהו לג, ו) יראת ה' היא אוצרו	ברכות לג:ב
כלום מאריך יותר ממשה רבינו דכתיב ביה (דברים ט, כה) את ארבעים היום ואת ארבעים הלילה	ברכות לד:א
מעשה בתלמיד א' שירד לפני התיבה בפני ר"א והיה מקצר יותר מדאי א"ל תלמידיו כמה קצרן הוא זה א"ל כלום מקצר יותר ממשה רבינו דכתיב (במדבר יב, יג) אל נא רפא נא לה	ברכות לד:א
ת"ר קידה על אפים שנאמר (מלכים א, א, לא) ותקד בת שבע אפים ארץ כריעה על ברכים שנאמר מכרוע על ברכיו	ברכות לד:ב
השתחוואה זו פשוט ידיים ורגלים שנאמר (בראשית לז, י) הבא נבא אני ואמך ואחיך להשתחות לך ארצה	ברכות לד:ב
(ישעיהו סד, ג) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו ואמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל הנביאים כולן לא נתנבאו אלא לימות המשיח אבל לעולם הבא עין לא ראתה אלהים זולתך	ברכות לד:ב
אין בין העוה"ז לימות המשיח אלא שעבוד מלכיות בלבד שנאמר (דברים טו, יא) כי לא יחדל אביון מקרב הארץ	ברכות לד:ב
ואמר רב כהנא חציף עלי מאן דמפרש חטאיה שנאמר (תהלים לב, א) אשרי נשוי פשע כסוי חטאה	ברכות לד:ב
מקום שבעלי תשובה עומדין צדיקים גמורים אינם עומדין שנאמר (ישעיהו נז, יט) שלום שלום לרחוק ולקרוב לרחוק ברישא והדר לקרוב	ברכות לד:ב
מנא ה"מ דתנו רבנן (ויקרא יט, כד) קדש הלולים לה' מלמד שטעונים ברכה לפניהם ולאחריהם מכאן אמר ר"ע אסור לאדם שיטעום כלום קודם שיברך	ברכות לה:א
אמר רב יהודה אמר שמואל כל הנהנה מן העוה"ז בלא ברכה כאילו נהנה מקדשי שמים שנא' (תהלים כד, א) להשם הארץ ומלוואה ר' לוי רמי כתיב לה' הארץ ומלוואה וכתוב (תהלים קטו, טז) השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם לא קשיא כאן קודם ברכה כאן לאחר ברכה	ברכות לה:א
א"ר חנינא בר פפא כל הנהנה מן העוה"ז בלא ברכה כאילו גוזל להקב"ה וכנסת ישראל שנא' (משלי כח, כד) גוזל אביו ואמו ואומר אין פשע חבר הוא לאיש משחית ואין אביו אלא הקב"ה שנא' (דברים לב, ו) הלא הוא אביך קנך ואין אמו אלא כנסת ישראל שנא' (משלי א, ח) שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך	ברכות לה:ב
ר' חנינא בר פפא רמי כתיב (הושע ב, יא) ולקחתי דגני בעתו וגו' וכתוב (דברים יא, יד) ואספת דגנך וגו' ל"ק כאן בזמן שישראל עושין רצונו של מקום כאן בזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום	ברכות לה:ב
תורה מה תהא עליה אלא בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י אחרים שנא' (ישעיהו סא, ה) ועמדו זרים ורעו צאנכם וגו' ובזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י עצמן שנא' (דברים יא, יד) ואספת דגנך ולא עוד אלא שמלאכת אחרים נעשית על ידן שנא' (דברים כח, מח) ועבדת את אויביך	ברכות לה:ב
דא"ר ינאי אין הטבל מתחייב במעשר עד שיראה פני הבית שנא' (דברים כו, יג) בערתי הקדש מן הבית ור' יוחנן אמר אפ"י חצר קובעת שנא' (דברים כו, יב) ואכלו בשעריך ושבעו	ברכות לה:ב
ורחמנא אמר (ויקרא יט, כג) וערלתם ערלתו את פרוי את הטפל לפריו	ברכות לו:ב
ואיזהו זה הפלפלין ללמדך שהפלפלין חייבין בערלה וללמדך שאין ארץ ישראל חסרה כלום שנאמר (דברים ח, ט) ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם לא תחסר כל בה לא קשיא הא ברטיבתא הא ביבשתא	ברכות לו:ב
ת"ר מה הוא אומר המוציא לחם מן הארץ רבי נחמיה אומר מוציא לחם מן הארץ אמר רבא במוציא כולי עלמא לא פליגי דאפיק משמע דכתיב (במדבר כג, כב) אל מוציאם ממצרים	ברכות לח:א
כי פליגי בהמוציא רבנן סברי המוציא דאפיק משמע דכתיב (דברים ח, טו) המוציא לך מים מצור החלמיש ורבי נחמיה סבר המוציא דמפיק משמע שנאמר (שמות ו, ז) המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים	ברכות לח:א

ורבנן ההוא הכי קאמר להו קודשא בריך הוא לישראל כד מפיקנא לכו עבידנא לכו מלתא כי היכי דידעיתו דאנא הוא דאפיקית יתכון ממצרים דכתיב (שמות ו, ז) וידעתם כי אני ה' אלהיכם המוציא	ברכות לח:א
אמר רב פפא הכל מודים בפסח שמניח פרוסה בתוך שלמה ובוצע מאי טעמא (דברים טז, ג) לחם עוני כתיב	ברכות לט:ב
א"ר אבא ובשבת חייב אדם לבצוע על שתי ככרות מ"ט (שמות טז, כב) לחם משנה	ברכות לט:ב
דאמר רב יהודה אמר רב אסור לאדם שיאכל קודם שיתן מאכל לבהמתו שנא' (דברים יא, טו) ונתתי עשב בשדך לבהמתך והדר ואכלת ושבעת	ברכות מ:א
וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם כלי ריקן מחזיק מלא אינו מחזיק אבל הקב"ה אינו כן מלא מחזיק ריקן אינו מחזיק שנאמר (שמות טו, כו) ויאמר אם שמוע תשמע ואם שמוע תשמע ואם לאו לא תשמע ד"א אם שמוע בישן תשמע בחדש ואם יפנה לבבך שוב לא תשמע	ברכות מ:א
ר' חנינא בר פפא מ"ט דרבי יהודה אמר קרא (תהלים סח, כ) ברוך ה' יום וכי ביום מברכין אותו ובלילה אין מברכין אותו אלא לומר לך כל יום ויום תן לו מעין ברכותיו הכא נמי כל מין ומין תן לו מעין ברכותיו	ברכות מ:א
אילן שאכל ממנו אדם הראשון רבי מאיר אומר גפן היה שאין לך דבר שמביא יללה על האדם אלא יין שנאמר (בראשית ט, כא) וישת מן היין וישכר רבי נחמיה אומר תאנה היתה שבדבר שנתקלקלו בו נתקנו שנאמר (בראשית ג, ז) ויתפרו עלה תאנה ר"י אומר חטה היתה שאין התינוק יודע לקרות אבא ואמא עד שיטעום טעם דגן	ברכות מ:א
שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם כלי ריקן מחזיק מלא אינו מחזיק אבל הקב"ה אינו כן מלא מחזיק ריקן אינו מחזיק שנאמר (שמות טו, כו) ויאמר אם שמוע תשמע ואם שמוע תשמע ואם לאו לא תשמע ד"א אם שמוע בישן תשמע בחדש ואם יפנה לבבך שוב לא תשמע	ברכות מ:א
אמר רב כל ברכה שאין בה הזכרת השם אינה ברכה ורבי יוחנן אמר כל ברכה שאין בה מלכות אינה ברכה אמר אביי כוותיה דרב מסתברא דתניא (דברים כו, יג) לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי לא עברתי מלברכך ולא שכחתי מלהזכיר שמך עליו ואילו מלכות לא קתני ור' יוחנן תני ולא שכחתי מלהזכיר שמך ומלכותך עליו	ברכות מ:ב
ואיתימא רבי יצחק כל המוקדם בפסוק זה מוקדם לברכה שנאמר (דברים ה, ח) ארץ חטה ושעורה וגפן ותאנה ורמון ארץ זית שמן ודבש	ברכות מ:א:א
אמר רב שלש תכיפות הן תכף לסמיכה שחיטה תכף לגאולה תפלה תכף לנטילת ידיים ברכה אמר אביי אף אנו נאמר תכף לתלמידי חכמים ברכה שנאמר (בראשית ל, כז) ויברכני ה' בגללך איבעית אימא מהכא שנאמר (בראשית לט, ה) ויברך ה' את בית המצרי בגלל יוסף	ברכות מ:ב:א
אמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב מנין שמברכין על הריח שנאמר (תהלים קנ, ו) כל הנשמה תהלל יה איהו דבר שהנשמה נהנית ממנו ואין הגוף נהנה ממנו הוי אומר זה הריח	ברכות מ:ג:ב
אמר רב עתידיים בחורי ישראל שיתנו ריח טוב כלבנון שנאמר (הושע יד, ז) ילכו יונקותיו ויהי כזית הודו וריח לו כלבנון	ברכות מ:ג:ב
ואמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב מאי דכתיב (קהלת ג, יא) את הכל עשה יפה בעתו מלמד שכל אחד ואחד יפה לו הקב"ה אומנתו בפניו	ברכות מ:ג:ב
אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש ואל ילביץ פני חברו ברבים מנלן מתמר שנאמר (בראשית לח, כה) היא מוצאת וגו'	ברכות מ:ג:ב
ואל יהלך בקומה זקופה דאמר מר המהלך בקומה זקופה אפילו ארבע אמות כאילו דוחק רגלי שכינה דכתיב (ישעיהו ג, ג) מלא כל הארץ כבודו	ברכות מ:ג:ב
מתני: שלשה שאכלו כאחת חייבין לזמן אכל דמאי ומעשר ראשון שנטלה תרומתו מעשר שני והקדש שנפדו והשמש שאכל כזית והכותי מזמנין עליו אכל טבל ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו ומעשר שני והקדש שלא נפדו והשמש שאכל פחות מכזית והנכרי אין מזמנין עליו נשים ועבדים וקטנים אין מזמנין עליהן עד כמה מזמנין עד כזית ר' יהודה אומר עד כביצה: גמ"מ אמר רב אסי דאמר קרא (תהלים לד, ד) גדלו לה' אתי ונרוממה שמו יחדו	ברכות מ:ה:א
רבי אבהו אמר מהכא (דברים לב, ג) כי שם ה' אקרא הבו גודל לאלהינו	ברכות מ:ה:א
מנין שאין המתרגם רשאי להגביה קולו יותר מן הקורא שנאמר (שמות יט, יט) משה ידבר והאלהים יענו בקול שאין תלמוד לומר בקול ומה תלמוד לומר בקול בקולו של משה תניא נמי הכי אין המתרגם רשאי להגביה קולו יותר מן הקורא	ברכות מ:ה:א
אמר ריש לקיש מעשר ראשון שהקדימו בשבילים פטור מתרומה גדולה שנאמר (במדבר יח, כו) והרמותם ממנו תרומת ה' מעשר מן המעשר מעשר מן המעשר אמרתי לך ולא תרומה גדולה ותרומת מעשר מן המעשר	ברכות מ:ז:א
פשיטא לא צריכא שנפדו ולא נפדו כהלכתן מעשר שני כגון שפדאו על גבי אסימון ורחמנא אמר (דברים יד, כה) וצרת הכסף בידך כסף שיש (לו) עליו צורה הקדש שחללו על גבי קרקע ולא פדאו בכסף ורחמנא אמר (ויקרא כז, יט) ונתן הכסף וקם לו מעשה ברבי אליעזר שנכנס לבית הכנסת ולא מצא עשרה ושחרר עבדו והשלימו לעשרה שחרר אין לא שחרר לא תרי אצטריכו שחרר חד ונפיק בחד והיכי עביד הכי והאמר רב יהודה כל המשחרר עבדו עובר בעשה שנאמר (ויקרא כה, מו) לעולם בהם תעבודו לדבר מצוה שאני מצוה הבאה בעבירה היא מצוה דרבים שאני	ברכות מ:ז:ב
תנו רבנן מנין לברכת המזון מן התורה שנאמר (דברים ה, ז) ואכלת ושבעת וברכת זו ברכת הזן את ה' אלהיך זו ברכת הזמון על הארץ זו ברכת הארץ הטובה זו בונה ירושלים	ברכות מ:ח:ב
וכן הוא אומר (דברים ג, כה) ההר הטוב הזה והלבנון אשר נתן לך זו הטוב והמטיב	ברכות מ:ח:ב
ההר הטוב הזה והלבנון הטוב והמטיב ביבנה תקנוה אין לי אלא לאחריו לפניו מנין תלמוד לומר אשר נתן לך משנתן לך רבי יצחק אומר אינו צריך הרי הוא אומר (שמות כג, כה) וברך את לחמך ואת מימך אל תקרי וברך אלא וברך ואימתי קרוי לחם קודם שיאכלנו	ברכות מ:ח:ב
ר"מ אומר ומנין שכשם שמברך על הטובה כך מברך על הרעה ת"ל אשר נתן לך ה' אלהיך דינך בכל דין שדנך בין מדה טובה ובין מדה פורענות	ברכות מ:ח:ב
טובה הטובה טובה זו תורה וכן הוא אומר (משלי ד, ב) כי לקח טוב נתתי לכם הטובה זו בנין ירושלים	ברכות מ:ח:ב

<p>רוב נחמן אמר אפי' פתח ברחם על ישראל חותם בבונה ירושלים משום שנאמר (תהלים קמז, ב) בונה ירושלים ה' נדחי ישראל יכנס אימתי בונה ירושלים ה' בזמן שנדחי ישראל יכנס</p>	ברכות מ:טא
<p>ר' יוסי הגלילי אומר לפי רוב הקהל הם מברכים שנאמר (תהלים סח, כז) במקלות ברכו אלהים ה' ממקור ישראל</p>	ברכות מ:טב
<p>ומברכותיו של אדם ניכר אם ת"ח הוא אם לאו כיצד רבי אומר ובטובו הרי זה ת"ח ומטובו ה"ז בור א"ל אביי לרב דימי והכתיב (ש"ב ז, כט) ומברכתך יברך (את) בית עבדך לעולם בשאלה שאני בשאלה נמי הכתיב (תהלים פא, יא) הרחב פיך ואמלאהו ההוא בד"ת כתיב</p>	ברכות נא:
<p>א"ר יוחנן כל המברך על כוס מלא נותנין לו נחלה בלי מצרים שנאמר (דברים לג, כג) ומלא ברכת ה' ים ודרום ירשה</p>	ברכות נא:
<p>רב אסי פריס סודרא על רישיה נוטלו בשתי ידיו א"ר חנינא בר פפא מאי קראה (תהלים קלד, ב) שאו ידיכם קדש וברכו את ה' ונותנו לימין</p>	ברכות נא:
<p>אמר רבי אחא ברבי חנינא מאי קראה (תהלים קטז, יג) כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא ונותן עיניו בו כי היכי דלא ניסח דעתיה מיניה ומשגרו לאנשי ביתו במתנה</p>	ברכות נא:ב
<p>אין פרי בטנה של אשה מתברך אלא מפרי בטנו של איש שנאמר (דברים ז, יג) וברך פרי בטנך פרי בטנה לא נאמר אלא פרי בטנך</p>	ברכות נא:ב
<p>השותה כפלים לא יברך משום שנאמר (עמוס ד, יב) הכון לקראת אלהיך ישראל והאי לא מתקן</p>	ברכות נא:ב
<p>וב"ה סברי בורא נמי דברא משמע מתיב רב יוסף (ישעיהו מה, ז) יוצר אור ובורא חשך (עמוס ד, יג) יוצר הרים ובורא רוח (ישעיהו מב, ה) בורא השמים ונוטיהם</p>	ברכות נב:ב
<p>ת"ר היו יושבין בבית המדרש והביאו אור לפניהם בש"א כל אחד ואחד מברך לעצמו ובה"א אחד מברך לכולן משום שנאמר (משלי יד, כח) ברוב עם הדרת מלך</p>	ברכות נג:א
<p>ומאי שנא יונה דמתילי כנסת ישראל ליונה דכתיב (תהלים סח, יד) כנפי יונה נחפה בכסף ואברותיה בירקרק חרוץ מה יונה אינה ניצולת אלא בכנפיה אף ישראל אינן ניצולין אלא במצות</p>	ברכות נג:ב
<p>ויקרא כ, ז והתקדשתם אלו מים ראשונים והייתם קדושים אלו מים אחרונים כי קדוש זה שמן אני יי' אלהיכם זו ברכה</p>	ברכות נג:ב
<p>חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה שנאמר (דברים ו, ה) ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך וגו' בכל לבבך בשני יצריך ביצר טוב וביצר הרע ובכל נפשך אפילו הוא נוטל את נפשך ובכל מאדך בכל ממונך ד"א בכל מאדך בכל מדה ומדה שהוא מודד לך הוי מודה לו</p>	ברכות נד:א
<p>והתקינו שיהא אדם שואל את שלום חברו בשם שנאמר (רות ב, ד) והנה בעז בא מבית לחם ויאמר לקוצרים ה' עמכם ויאמרו לו יברכה ה' ואומר (שופטים ו, יב) השם עמך גבור החיל</p>	ברכות נד:א
<p>תהלים קיט, קכו) עת לעשות לה' הפרו תורתך רבי נתן אומר הפרו תורתך משום עת לעשות להשם</p>	ברכות נד:א
<p>מנא הני מילי אמר רבי יוחנן דאמר קרא (שמות יח, ז) ויאמר יתרו ברוך ה' אשר הציל וגו</p>	ברכות נד:א
<p>ועל לוט אומר ברוך זוכר את הצדיקים א"ר יוחנן אפילו בשעת כעסו של הקב"ה זוכר את הצדיקים שנאמר (בראשית יט, כט) ויהי בשחת אלהים את ערי הככר ויזכור אלהים את אברהם וישלח את לוט מתוך ההפכה</p>	ברכות נד:ב
<p>אמר רב יהודה אמר רב ארבעה צריכין להודות יורדי הים הולכי מדברות ומי שהיה חולה ונתרפא ומי שהיה חבוש בבית האסורים ויצא יורדי הים מנלן דכתיב (תהלים קז, כג) יורדי הים באניות וגומר</p>	ברכות נד:ב
<p>הולכי מדברות מנלן דכתיב תעו במדבר בשימון דרך עיר מושב לא מצאו ויצעקו אל ה' וידריכם בדרך ישרה</p>	ברכות נד:ב
<p>מי שחלה ונתרפא דכתיב אוילים מדרך פשעם ומעונותיהם יתענו כל אוכל תתעב נפשם וגו' ויצעקו אל ה' בצר להם</p>	ברכות נד:ב
<p>מי שהיה חבוש בבית האסורין מנלן דכתיב יושבי חשך וצלמות וגומר כי המרו אמרי אל וגו' ואומר ויכנע בעמל לבם וגו' ואומר ויצעקו אל ה' בצר להם ואומר יוציאם מחשך וצלמות</p>	ברכות נד:ב
<p>מאי מברך אמר רב יהודה ברוך גומל חסדים טובים אביי אמר וצריך לאודווי קמי עשרה דכתיב (תהלים קז, לב) וירוממוהו בקהל עם</p>	ברכות נד:ב
<p>יחזקאל מא, כב) המזבח עץ שלש אמות גבוה וכתוב (יחזקאל מא, כב) וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה' פתח במזבח וסיים בשלחן ר' יוחנן ור' אלעזר דאמרי תרוייהו כל זמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר על ישראל ועכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו</p>	ברכות נה:א
<p>שלשה דברים מקצרים ימיו ושנותיו של אדם מי שנותנין לו ס"ת לקרות ואינו קורא כוס של ברכה לברך ואינו מברך והמנהיג עצמו ברבנות ס"ת לקרות ואינו קורא דכתיב (דברים ל, כ) כי הוא חייך ואורך ימך כוס של ברכה לברך ואינו מברך דכתיב (בראשית יב, ג) ואברכה מברכך והמנהיג עצמו ברבנות דא"ר חמא בר חנינא מפני מה מת יוסף קודם לאחיו מפני שהנהיג עצמו ברבנות</p>	ברכות נה:א
<p>שלשה צריכים רחמים מלך טוב שנה טובה וחלום טוב מלך טוב דכתיב (משלי כא, א) פלגי מים לב מלך ביד ה' שנה טובה דכתיב (דברים יא, יב) תמיד עיני ה' אלהיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה טובה דכתיב (ישעיהו לח, טז) ותחלימני ותחיניני</p>	ברכות נה:א
<p>שלשה דברים מקצרים ימיו ושנותיו של אדם מי שנותנין לו ס"ת לקרות ואינו קורא כוס של ברכה לברך ואינו מברך והמנהיג עצמו ברבנות ס"ת לקרות ואינו קורא דכתיב (דברים ל, כ) כי הוא חייך ואורך ימך כוס של ברכה לברך ואינו מברך דכתיב (בראשית יב, ג) ואברכה מברכך</p>	ברכות נה:א
<p>שלשה צריכים רחמים מלך טוב שנה טובה וחלום טוב מלך טוב דכתיב (משלי כא, א) פלגי מים לב מלך ביד השם</p>	ברכות נה:א
<p>שנה טובה דכתיב (דברים יא, יב) תמיד עיני ה' אלהיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה</p>	ברכות נה:א

ברכות נה:א	חלום טוב דכתיב (ישעיהו לח, טז) ותחלימני ותחייני
ברכות נה:א	שלשה דברים מכריז עליהם הקב"ה בעצמו ואלו הן רעב ושובע ופרנס טוב רעב דכתיב (מלכים ב ח, א) כי קרא ה' לרעב וגו' שובע דכתיב (יחזקאל לו, טז) וקראתי אל הדגן והרביתי אותו פרנס טוב דכתיב (שמות לא, ב) ויאמר ה' אל משה לאמר ראה קראתי בשם בצלאל
ברכות נה:א	אמר רב יוסף חלמא טבא אפילו לדידי בדיחותיה מפכחא ליה ואמר רב חסדא חלמא בישא קשה מנגדא שנאמר (קהלת ג, יד) והאלהים עשה שייראו מלפניו ואמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן זה חלום רע (ירמיהו כג, כח) הנביא אשר אתו חלום יספר חלום ואשר דברי אתו ידבר דברי אמת מה לתבן את הבר נאם ה' וכי מה ענין בר ותבן אצל חלום
ברכות נה:א	אלא אמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי כשם שאי אפשר לבר בלא תבן כך אי אפשר לחלום בלא דברים בטלים אמר ר' ברכיה חלום אף על פי שמקצתו מתקיים כולו אינו מתקיים מנא לן מיוסף דכתיב (בראשית לז, ט) והנה השמש והירח וגומר
ברכות נה:ב	שלש שלומות דכתיב (ישעיהו נז, יט) בורא גיב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר ה' ורפאתיו (דברי הימים א יב, יט) ורוח לבשה את עמשי וגו' (שמואל א כה, ו) ואמרתם כה לחי ואתה שלום וביתך שלום
ברכות נה:ב	פלוני בר פלוני מזרעא דיוסף קאתינא דלא שלטא ביה עינא בישא שנאמר (בראשית מט, כב) בן פורת יוסף בן פורת עלי עין וגו' אל תקרי עלי עין אלא עולי עין ר' יוסי בר' חנינא אמר מהכא (בראשית מח, טז) וידגו לרוב בקרב הארץ מה דגים שבים מים מכסים עליהם ואין עין רעה שולטת בהם אף זרעו של יוסף אין עין רעה שולטת בהם
ברכות נה:ב	מכאן ואילך א"ל לשמעיה פוק אכריז רבא חלש מאן דרחים לי לבעי עלי רחמי ומאן דסני לי לחדי לי וכתבי (משלי כד, יז) בנפול אויבך אל תשמח ובכשלו אל יגל לבך פן יראה ה' ורע בעיניו והשיב מעליו אפו
ברכות נה:ב	שמואל כי הוה חזי חלמא בישא אמר (זכריה י, ב) וחלומות השוא ידברו כי הוה חזי חלמא טבא אמר וכי החלומות השוא ידברו והכתיב (במדבר יב, ו) בחלום אדבר בו רבא רמי כתיב בחלום אדבר בו וכתבי וחלומות השוא ידברו לא קשיא כאן ע"י מלאך כאן ע"י שד
ברכות נה:ב	ר' יוסי בר' חנינא אמר מהכא (בראשית מח, טז) וידגו לרוב בקרב הארץ מה דגים שבים מים מכסים עליהם ואין עין רעה שולטת בהם אף זרעו של יוסף אין עין רעה שולטת בהם
ברכות נו:ב	אמר רבי חנינא הרואה באר בחלום רואה שלום שנאמר (בראשית כו, יט) ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו שם באר מים חיים ר' נתן אומר מצא תורה שנאמר (משלי ח, לה) כי מוצאי מצא חיים וכתבי הכא באר מים חיים
ברכות נו:ב	הרואה ענבים בחלום ישכים ויאמר (הושע ט, ז) כענבים במדבר קודם שיקדמנו פסוק אחר (דברים לב, לב) ענבימו ענבי רוש
ברכות נו:ב	הרואה הר בחלום ישכים ויאמר (ישעיהו נב, ז) מה נאוו על ההרים רגלי מבשר קודם שיקדמנו פסוק אחר (ירמיהו ט, ט) על ההרים אשא בכי ונהי הרואה
ברכות נו:ב	הרואה שופר בחלום ישכים ויאמר (ישעיהו כז, יג) והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול
ברכות נו:ב	הרואה כלב בחלום ישכים ויאמר (שמות יא, ז) ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו
ברכות נו:ב	הרואה ארי בחלום ישכים ויאמר (עמוס ג, ח) אריה שאג מי לא יירא קודם
ברכות נו:ב	הרואה שור בחלום ישכים ויאמר (דברים לג, יז) בכור שורו הדר לו
ברכות נו:ב	הרואה חמור בחלום יצפה לישועה שנאמר (זכריה ט, ט) הנה מלכך יבא לך צדיק ונושע הוא עני ורוכב על חמור
ברכות נז:א	המניח תפילין בחלום יצפה לגדולה שנאמר (דברים כח, י) וראו כל עמי הארץ כי שם י"י נקרא עליך וגו
ברכות נז:א	הרואה גפן טעונה בחלום אין אשתו מפלת נפלים שנאמר (תהלים קכח, ג) אשתך כגפן פוריה
ברכות נז:א	שורקה יצפה למשיח שנאמר (בראשית מט, יא) אוסרי לגפן עירה ולשורקה בני אתונו
ברכות נז:א	הרואה רמונים בחלום זוטרי פרי עסקיה כרמונא רברבי רבי עסקיה כרמונא פלגי אם ת"ח הוא יצפה לתורה שנאמר (שיר השירים ח, ב) אשקך מיין הרקח מעסיס רמני
ברכות נז:א	ואם ע"ה הוא יצפה למצות שנאמר (שיר השירים ד, ג) כפלח הרמון רקתך מאי רקתך אפילו ריקנין שבך מלאים מצות כרמון
ברכות נז:א	הרואה תמרים בחלום תמו עונותיו שנאמר (איכה ד, כב) תם עונך בת ציון
ברכות נז:א	כל מיני משקין יפין לחלום חוץ מן היין יש שותהו וטוב לו ויש שותהו ורע לו יש שותהו וטוב לו שנאמר (תהלים קד, טו) ויין ישמח לבב אנוש ויש שותהו ורע לו שנאמר (משלי לא, ו) תנו שכר לאובד ויין למרי נפש
ברכות נח:א	(במדבר כא, יד) על כן יאמר בספר מלחמות ה' את והב בסופה וגו' כי כל בשמים ובארץ זו מלחמת סיסרא שנאמר (שופטים ה, כ) מן שמים נלחמו הכוכבים ממסלותם וגו' לך ה' הממלכה זו מלחמת עמלק וכן הוא אומר (שמות יז, טז) כי יד על כס יה והמתנשא זו מלחמת גוג ומגוג וכן הוא אומר (יחזקאל לח, ג) הנני אליך גוג נשיא ראש משך ותובל לכל לראש
ברכות נח:ב	מיום שחרב בית המקדש נגזרה גזירה על בתיהן של צדיקים שיחרבו שנאמר (ישעיהו ה, ט) באזני ה' צבאות אם לא בתים רבים לשמה יהיו גדולים וטובים מאין יושב ואמר ר' יוחנן עתיד הקדוש ברוך הוא להחזירן לישובן שנאמר (תהלים קכח, א) שיר המעלות לדוד הבוטחים ביי' כהר ציון מה הר ציון עתיד הקדוש ברוך הוא להחזירו לישובו אף בתיהן של צדיקים עתיד הקב"ה להחזירן לישובן
ברכות נח:ב	אמר רב אין המת משתכח מן הלב אלא לאחר שנים עשר חדש שנאמר (תהלים לא, יג) נשכחתי כמת מלב הייתי ככלי אובד
ברכות נט:א	שבשעה שהקב"ה בקש להביא מבול לעולם נטל שני כוכבים מכימה והביא מבול לעולם וכשבקש לסתמה נטל שני כוכבים מעיש וסתמה וליהדר לה אין הבור מתמלא מחוליתו אי נמי אין קטיגור נעשה סניגור וליברי לה תרי ככבי אחרני (קהלת א, ט) אין כל חדש תחת השמש

ברכות נט:א	אמר ר' יהושע בן לוי לא נבראו רעמים אלא לפשוט עקמומית שבלב שנאמר (קהלת ג, יד) והאלהים עשה שייראו מלפניו
ברכות נט:א	אמר ריב"ל הרואה את הקשת בענן צריך שיפול על פניו שנאמר (יחזקאל א, כח) כמראה הקשת אשר יהיה בענן וגו' ואראה ואפול על פני
ברכות נט:א	א"ר חסדא מיום שחרב בהמ"ק לא נראית רקיע בטהרתה שנאמר (ישעיהו ג, ג) אלביש שמים קדרות ושק אשים כסותם
ברכות ס:א	והא"ר יצחק בריה דרב אמי איש מזריע תחלה יולדת נקבה אשה מזרעת תחלה יולדת זכר שנאמר (ויקרא יב, ב) אשה כי תזריע וילדה זכר
ברכות ס:א	דתני דבי רבי ישמעאל (שמות כא, יט) ורפא ירפא מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות
ברכות ס:א	אמר אביי לא לימא אינש הכי דלא לפתח פומיה לשטן דאמר ר"ל וכן תנא משמיה דר' יוסי לעולם אל יפתח אדם פיו לשטן אמר רב יוסף מאי קראה דכתיב (ישעיהו א, ט) כמעט כסדום היינו לעמורה דמינו מאי אהדר להו נביא שמעו דבר יי' קציני סדום
ברכות ס:א	מתלב רב יוסף (בראשית ל, כא) ואחר ילדה בת ותקרא את שמה דינה מאי ואחר אמר רב לאחר שדנה לאה דין בעצמה ואמרה י"ב שבטים עתידין לצאת מיעקב ששה יצאו ממני וארבעה מן השפחות הרי עשרה אם זה זכר לא תהא אחותי רחל כאחת השפחות מיד נהפכה לבת שנא' ותקרא את שמה דינה
ברכות ס:ב	על בשורות טובות ואמר הטוב והמטיב על בשורות רעות ואמר ברוך דיין האמת אמר רבא לא נצרכה אלא לקבולינהו בשמחה אמר ר' אחא משום ר' לוי מאי קרא (תהלים קא, א) חסד ומשפט אשירה לך ה' אזמרה אם חסד אשירה ואם משפט אשירה רבי שמואל בר נחמני אמר מהכא (תהלים נו, יא) בהשם אהלל דבר באלהים אהלל דבר בה' אהלל דבר זו מדה טובה באלהים אהלל דבר זו מדת פורענות רבי תנחום אמר מהכא (תהלים קטז, יג) כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא צרה ויגון אמצא ובשם ה' אקרא ורבנן אמרי מהכא (איוב א, כא) השם נתן והשם לקח יהי שם ה' מבורך
ברכות ס:ב	רבי תנחום אמר מהכא (תהלים קטז, יג) כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא צרה ויגון אמצא ובשם ה' אקרא ורבנן אמרי מהכא (איוב א, כא) השם נתן והשם לקח יהי שם ה' מבורך
ברכות ס:ב	רבי תנחום אמר מהכא (תהלים קטז, יג) כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא צרה ויגון אמצא ובשם ה' אקרא ורבנן אמרי מהכא (איוב א, כא) השם נתן והשם לקח יהי שם ה' מבורך
ברכות ס:א	מאי דכתיב (בראשית ב, ז) וייצר ה' אלהים את האדם בשני יודי"ן שני יצרים ברא הקב"ה אחד יצר טוב ואחד יצר רע
ברכות ס:א	המרצה מעות לאשה מידו לידה כדי להסתכל בה אפילו יש בידו תורה ומעשים טובים כמשה רבינו לא ינקה מדינה של גיהנם שנאמר (משלי יא, כא) יד ליד לא ינקה רע לא ינקה מדינה של גיהנם
ברכות ס:א	יצר הרע דומה לזבוב ויושב בין שני מפתחי הלב שנא' (קהלת י, א) זבובי מות יבאיש יביע שמן רוקח ושמואל אמר כמין חטה הוא דומה שנאמר (בראשית ד, ז) לפתח חטאת רובץ
ברכות ס:א	ת"ר שתי כליות יש בו באדם אחת יועצתו לטובה ואחת יועצתו לרעה ומסתברא דטובה לימינו ורעה לשמאלו דכתיב (קהלת י, ב) לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו
ברכות ס:א	ר' ירמיה בן אלעזר דו פרצופין ברא הקב"ה באדם הראשון שנאמר (תהלים קלט, ה) אחר וקדם צרתני
ברכות ס:א	(בראשית ב, כב) ויבן ה' אלהים את הצלע רב ושמואל חד אמר פרצוף וחד אמר זנב בשלמא למאן דאמר פרצוף היינו דכתיב אחר וקדם צרתני אלא למאן דאמר זנב מאי אחר וקדם צרתני כדרכי אמי דאמר ר' אמי אחר למעשה בראשית וקדם לפורענות
ברכות ס:א	בגדולה מתחילין מן הגדול ובקללה מתחילין מן הקטן בגדולה מתחילין מן הגדול דכתיב (ויקרא י, יב) וידבר משה אל אהרן ואל אלעזר ואל איתמר בניו הנותרים בקללה מתחילין מן הקטן בתחלה נתקלל נחש ולבסוף נתקללה חוה ולבסוף נתקלל אדם
ברכות ס:ב	רבי יוסי הגלילי אומר צדיקים יצר טוב שופטן שנאמר (תהלים קט, כב) ולבי חלל בקרבי
ברכות ס:ב	רשעים יצר רע שופטן שנאמר (תהלים לו, ב) נאם פשע לרשע בקרב לבי אין פחד אלהים לנגד עיניו
ברכות ס:ב	בינונים זה וזה שופטן שנאמר (תהלים קט, לא) יעמוד לימין אביון להושיע משופטי נפשו
ברכות ס:ב	יצתה ב"ק ואמרה אשריך ר"ע שיצאה נשמתך באחד אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה זו תורה וזו שכרה (תהלים יז, יד) ממתים ידך י"י ממתים וגו' אמר להם חלקם בחיים יצתה בת קול ואמרה אשריך ר"ע שאתה מזומן לחיי העוה"ב
ברכות ס:ב	מפני מה אין מקנחין בימין אלא בשמאל אמר רבא מפני שהתורה ניתנה בימין שנאמר (דברים לג, ב) מימינו אש דת לנו
ברכות ס:ג	כל כך למה לפי שאין עונין אמן במקדש ומנין שאין עונין אמן במקדש שנאמר (נחמיה ט, ה) קומו ברכו את ה' אלהיכם מן העולם עד העולם ואומר (נחמיה ט, ה) ויברכו (את) שם כבוד ומרומם על כל ברכה ותהלה יכול כל הברכות כולן תהא להן תהלה אחת ת"ל ומרומם על כל ברכה ותהלה על כל ברכה וברכה תן לו תהלה
ברכות ס:ג	(תהלים קיט, ככו) עת לעשות לה' הפרו תורתך אמר רבא האי קרא מרישיה לסיפיה מדריש מסיפיה לרישיה מדריש מרישיה לסיפיה מדריש עת לעשות לה' מאי טעם משום הפרו תורתך
ברכות ס:ג	דרש בר קפרא איזוהי פרשה קטנה שכל גופי תורה תלוין בה (משלי ג, ו) בכל דרכיך דעהו והוא יישר ארחותיך
ברכות ס:ג	ואם נתנן סוף מתעשר שנאמר (במדבר ה, י) איש אשר יתן לכהן לו יהיה לו יהיה ממון הרבה
ברכות ס:ג	כל המשתף שם שמים בצערו כופלין לו פרנסתו שנאמר (איוב כב, כה) והיה שדי בצריך וכסף תועפות לך
ברכות ס:ג	כל המרפה עצמו מדברי תורה אין בו כח לעמוד ביום צרה שנאמר (משלי כד, ז) התרפית ביום צרה
ברכות ס:ג	ועוד פתח ר' יהודה בכבוד תורה ודרש (דברים כז, ט) הסכת ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם וכי אותו היום נתנה תורה : לישראל והלא אותו יום סוף ארבעים שנה היה אלא ללמדך שחביבה תורה על לומדיה בכל יום ויום כיום שנתנה מהר סיני
ברכות ס:ג	מנין שאין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה שנאמר (במדבר יט, יז) זאת התורה אדם כי ימות באהל

מאי דכתיב (תהלים כ, ב) 'יענך ה' ביום צרה ישגבך שם אלהי יעקב אלהי אברהם ויצחק מכאן לבעל הקורה שיכנס בעביה של קורה	ברכות א:דו
כל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאילו נהנה מזיו שכינה שנאמר (שמות יח, יב) ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חותן משה לפני האלהים וכי לפני אלהים אכלו והלא לפני משה אכלו לומר לך כל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאילו נהנה מזיו שכינה	ברכות א:דו
הנפטר מחברו אל יאמר לו לך בשלום אלא לך לשלום שהרי יתרו שאמר לו למשה (שמות ד, יח) לך לשלום עלה והצליח דוד שאמר לו לאבשלום (שמואל ב טו, ט) לך בשלום הלך ונתלה	ברכות א:דו
הנפטר מן המת אל יאמר לו לך לשלום אלא לך בשלום שנאמר (בראשית טו, טו) ואתה תבא אל אבותיך בשלום	ברכות א:דו
היוצא מבית הכנסת ונכנס לבית המדרש ועוסק בתורה זוכה ומקבל פני שכינה שנאמר (תהלים פד, ח) ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון	ברכות א:דו
אמר רבי חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר (ישעיהו נד, יג) וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך אלא בוניך (תהלים קיט, קסה) שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול	ברכות א:דו
יהי שלום בחילך שלוח בארמנותיך (תהלים קכב, ח) למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך (תהלים קכב, ט) למען בית ה' אלהינו אבקשה טוב לך (תהלים כט, יא) השם עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום	ברכות א:דו